

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مدیریت و رهبری در روان پرستاری شماره درس: ۵۰۰۵۶۲

نوع و تعداد واحد: 1 واحد، نظری

دروس پیش نیاز: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آن

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری، کارشناسی ارشد، ترم ۲ نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

زمان کلاس: یکشنبه ها ۱۴-۱۶ مکان کلاس: دانشکده پرستاری

مسئول درس: دکتر محمد اکبری زمان حضور در دفتر کار: دو شنبه ها ۱۶-۱۸

شماره تماس: ۰۳۱۳۷۹۲۷۵۸۶

Email : akbari129@yahoo.com

اساتید درس: دکتر موسی علوی، دکتر محمد اکبری

لینک کلاس در آموزش مجازی: <https://meet.mui.ac.ir/r1pijz7ho707/>

شرح درس:

در درس مدیریت و رهبری در روان پرستاری با ارائه مقدمه ای بر اهمیت درس مدیریت پرستاری، مروری اجمالی بر تاریخچه، نظریه ها، اصول و وظایف مدیریت پرستاری می شود تا دانشجو با درک مبانی مدیریت پرستاری، استانداردها، کنترل کیفیت مراقبت ها، اصول برنامه ریزی، مشکل گشایی و تصمیم گیری، مفاهیم تغییر، ارتباطات، انگیزش و ...، قادر باشد مفاهیم آموخته شده را در جهت بهبود کیفیت مراقبت های پرستاری و مدیریت پرستاری اثربخش بکارگیرد.

اهداف کلی:

تسلط بردانش مدیریت و رهبری پرستاری و کسب مهارت های مربوطه به منظور اداره اثربخش سازمان های بهداشتی، درمانی و توانبخشی و دستیابی به کیفیت مطلوب در مراقبت های پرستاری

اهداف رفتاری:

در انتهای دوره از دانشجویان انتظار می رود قادر باشند :

- اهمیت مدیریت برای پرستاری بیماران روان را توضیح دهند (شناختی).
- مدیریت را تعریف و نقش مدیر در سازمان را بیان کند (شناختی).
- سازمان، انواع و اجزاء آن را توضیح دهند (شناختی).
- محیط های مدیریت سلامت روان را بیان کند (شناختی).
- اهداف بیمارستان روان پزشکی و اهداف گروه پرستاری را، به عنوان یک سازمان بیان کنند (شناختی).
- نگرش خود را جهت دستیابی به اهداف واحد پرستاری بیمارستان با بکارگیری شیوه های مدیریت اثربخش و بدنبال آن دستیابی به کیفیت مطلوب در ارائه مراقبت های پرستاری، تشریح کنند (عاطفی).

- مختصری از تاریخچه شکل گیری مدیریت و تئوری های مربوطه را بیان کنند (شناختی).
- اصول، وظایف و فرآیند مدیریت پرستاری و کاربرد آن در روانپرستاری را بصورت مختصر توضیح دهند(شناختی).
- شیوه های مدیریت و رهبری بالینی را بیان کند (شناختی).
- مفهوم رهبری و شیوه ها، تئوری ها و روش های رهبری اثربخش را توضیح دهد (شناختی).
- مهارتهای مورد نیاز رهبر و مدیر در روانپرستاری را توضیح دهد(شناختی).
- انگیزش را تعریف کرده ، فرآیند و عوامل موثر در ایجاد انگیزش را بیان کنند(شناختی).
- ارتباط، فرآیند ارتباط و عوامل موثر در برقراری یک ارتباط اثر بخش را شرح دهند(شناختی).
- برنامه ریزی را تعریف نموده و فرآیند، علل، انواع و حیطه برنامه ریزی درده های مختلف مدیریت را شرح دهند (شناختی).
- برنامه ریزی مشارکتی (مدیریت بر مبنای هدف) را تعریف و محاسن و معایب آن را شرح دهد (شناختی).
- برنامه ریزی تغییر، مفهوم و استراتژی های آن را شرح دهد (شناختی).
- برنامه ریزی تغییر را در جهت بهبود کیفیت مراقبت های پرستاری در بخش های بالینی انجام دهد (روانی- حرکتی).
- مشکل گشایی را تعریف نموده و اصول و فرآیند آن را شرح دهند (شناختی).
- مفهوم تصمیم گیری، اصول و اهمیت آن را در فرآیند مشکل گشایی شرح دهند (شناختی).
- معیارهای اساسی در تصمیم گیری را بیان نمایند (شناختی).
- اصول مشکل گشایی، تصمیم گیری و مدیریت تغییر را برای حل یکی از مشکلات موجود در بخش های روانپزشکی بکارگیرند (روانی- حرکتی).
- نقش سازماندهی در مدیریت پرستاری و مفاهیم مرتبط با آن (نمودارهای سازمانی، تمرکز و عدم تمرکز، حیطه نظارت، هماهنگی، صف و ستاد)را بیان کنند(شناختی).
- فرایند سازماندهی و انواع ساختارهای سازمانی را در پرستاری توضیح دهند (شناختی).
- تامین نیروی انسانی را تعریف کرده، فرآیند و عوامل موثر بر آن را توضیح دهند(شناختی).
- روشهای مختلف تقسیم کار در پرستاری و یا الگوهای مراقبتی (موردی ، عملیاتی ، گروهی ، اولیه) را همراه با مزایا ، معایب و ویژگی های هر یک توضیح دهند(شناختی).
- تعداد پرسنل پرستاری مورد نیاز یک بخش روانپزشکی را با توجه به سطح مراقبتی بیماران بستری و مدت زمان انجام مراقبت های مستقیم و غیر مستقیم پرستاری، محاسبه نمایند (روانی- حرکتی).
- هدایت و شیوه های هدایت در مدیریت پرستاری را شرح دهد (شناختی).
- کنترل و مراحل آن را توضیح دهد (شناختی).
- مفهوم استاندارد، انواع آن و استاندارد در پرستاری را شرح دهند (شناختی).
- نحوه کنترل اثربخش کیفیت مراقبت های پرستاری را در یکی از بخش های روانپزشکی بیمارستان پیشنهاد کند (روانی - حرکتی).
- بودجه و بودجه بندی را تعریف کرده و انواع بودجه و عوامل موثر بر انجام یک بودجه بندی موفق را بیان کنند (شناختی).
- ارزشیابی عملکرد کارکنان پرستاری، اصول و اهداف آنرا توضیح دهند(شناختی).
- بهسازی نیروی انسانی در پرستاری، اصول، انواع و شیوه های اجرای اثربخش آن را شرح دهند(شناختی).
- نیازهای آموزش شی پرسنل پرستاری در یک بخش روانپزشکی بیمارستان را بررسی و برنامه ریزی آموزشی مبتنی بر نیازها را انجام دهد (روانی- حرکتی).
- مدیریت و رهبری در خدمات بهداشت روان کودکان و نوجوانان را توضیح دهد(شناختی).

- مدیریت و رهبری روانپرستاری در حوادث و بلایا و همه گیری را توضیح دهد(شناختی).
- اخلاق ، قوانین و مقررات پرستاری و بیماران روان را شرح دهد (شناختی).

روش تدریس:

سخنرانی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)، پیش سازماندهنده و پرسش و پاسخ خواهد بود.

ابزار مورد نیاز تدریس:

استفاده از پاورپوینت ، فیلم آموزشی و وایت بورد

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- ۱- مشاهده و مطالعه ی محتواها و منابع آموزشی که در سامانه ی نوید بارگزاری خواهند شد.
- ۲- یکی از تکالیف اصلی مورد انتظار برای این درس جستجوی مقاله انگلیسی برای هر جلسه از سایت های معتبر نظیر پابمد و ترجمه چکیده آن خواهد بود. عنوان مقاله می تواند منطبق بر سرفصل درس و عناوین جلسه کلاسی باشد.
- ۳- ارائه سمینار کلاسی با عنوان اختصاص یافته به دانشجو

قوانین و مقررات کلاس(در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
- بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
- ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:
- یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۴ نمره
- ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.
- بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.
- نکته مهم: آخرین زمان ارائه تکلیف اصلی درس حاضر(ترجمه چکیده یک مقاله انگلیسی)، آخرین جلسه از کلاس درس خواهد بود.

نحوه ارزشیابی دانشجویان و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور و غیاب و شرکت فعال در کلاس و فضاهای مشارکتی	۱
۲	تهیه سمینار کلاسی	۲
۳	گزارش مقاله بروز (هر جلسه نیم نمره)	۳
۴	آزمون پایان ترم	۱۴
	جمع	۲۰

منابع اصلی:

دهقان نیری ن ، صالحی ت ، ۱۳۹۳ ، اصول مدیریت پرستاری

Huber, D.L. (2022) Leadership and nursing care management. 7th Ed. Elsevier, USA.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

۳. رضائیان، علی، (۱۳۹۰)، مبانی سازمان و مدیریت، تهران، سازمان سمت.
۴. رضائیان ، علی، (۱۴۰۱)، مدیریت رفتار سازمانی، تهران، سازمان سمت.
۵. حسینی میرمحمد ، ۱۳۸۹، اصول مدیریت پرستاری ، حکیم هیدجی
۶. هروآبادی شفیقه. مرباگی اکرم، (۱۳۸۶)، اصول مدیریت خدمات پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
۷. یعقوبیان محبوبه ، ۱۳۹۳، مدیریت پرستاری و مامایی، انتشارات بشری

8. Mariner Tomy, A. (2016) Guide to nursing management and leadership. 7th Ed. Mosby, USA.

9. Marquis, B. L., Hustone, C.J. (2017) Leadership roles and management functions in nursing. 6th Ed. Lippicott, Williams & Wilkins, USA.

10. Swansburg, R.J., Swansburg, R.C. (2018) Management and Leadership for Nurse Administrators. 4th Ed. Jones and Bartlett Publishers, USA.

11. Sullivan, E.J., Decker, P.J. (2018) Effective Leadership and Management in Nursing. 6th Ed. Pearson Education International

جدول زمان بندی کلاس

نیمسال: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

شماره درس: ۵۰۰۵۶۲

عنوان درس: مدیریت و رهبری در روان پرستاری

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس						
ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس	منبع و فصل مورد مطالعه
۱	۱۴۰۳/۱۱/۱۴	معرفی درس، مبانی و اصول مدیریت و رهبری، مدیریت خدمات پرستاری در بخشهای روانپزشکی	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، مهارت‌های تفکر	دکتر محمد اکبری	کتاب Huber فصل ۲
۲	۱۴۰۳/۱۱/۲۱	انگیزش، برنامه ریزی تغییر و مدیریت آن در پرستاری، برنامه ریزی مشارکتی و مدیریت مبتنی بر هدف، نظریه های انگیزشی مدیریت در روانپرستاری	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، مهارت‌های تفکر	دکتر محمد اکبری	کتاب Huber فصل ۳
۳	۱۴۰۳/۱۱/۲۸	اصول برنامه ریزی و فرایند مشکل گشایی و تصمیم گیری در پرستاری و بخشهای روان	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، مهارت‌های تفکر	دکتر محمد اکبری	کتاب Huber فصل ۵
۴	۱۴۰۳/۱۲/۵	سازمان دهی و روش های تقسیم کار و تامین نیروی انسانی در روانپرستاری	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	دکتر محمد اکبری	کتاب Huber فصل ۶
۵	۱۴۰۳/۱۲/۱۲	بودجه بندی و اصول و انواع آن در پرستاری - برنامه استراتژیک بیمارستان روانپزشکی	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، رفع بدفهمی	دکتر محمد اکبری	کتاب Huber فصل ۷
۶	۱۴۰۳/۱۲/۱۹	آشنایی با سازمانهای ملی و بین المللی پرستاری و روانپرستاری - روانشناسی مدیریت و سازمان	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	دکتر موسی علوی	کتاب Huber فصل ۹
۷	۱۴۰۳/۱۲/۲۶	قوانین در مورد بیماران روان و اصول اخلاقی در مدیریت روانپرستاری	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، یادگیری مشارکتی	دکتر موسی علوی	کتاب Huber فصل ۱۰
۸	۱۴۰۴/۰۱/۱۷	- نحوه طراحی و تجهیز بخش های روانپزشکی با حفظ ایمنی بیمار - مدیریت زمان و مدیریت کیفیت جامع در بخشهای روان	حضورى ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مرور مباحث، ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان	دکتر موسی علوی	کتاب Huber فصل ۱۲

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش